

RTU studiju kurss "Tulkošanas teorijas vēsture"

33000 Datorzinātnes, informācijas tehnoloģijas un enerģētikas fakultāte

Vispārējā informācija

Kods	VIA608
Nosaukums	Tulkošanas teorijas vēsture
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Larisa Iljinska - Doktors, Profesors
Mācībspēks	Tatjana Smirnova - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Kursa mērķis ir apgūt dažādas tulkošanas pieejas (lingvistiskā, sociolingvistiskā, filozofiskā, burtiskā, semiotiskā, datorizētā, u.c.) un iemācīties tās pielietot dažādos kontekstos, kā arī iepazīties ar tulkošanas teorijas galvenajiem posmiem. Notiek gan praktiskās, gan teorētiskās nodarbības, kuru laikā tiek apgūti tulkošanas teorijas galvenie posmi. Tā kā uzmanība vairāk tiek pievērsta zinātnisko un tehnisko tulkojumu vēsturei, kurss ir veidots pa tematiem, nevis hronoloģiskā veidā. Lekcijas un semināri. Kursa laikā studenti pilnveido savu izpratni un zināšanas par apgūstamo studiju priekšmetu, kā arī patstāvīgi lasa literatūru par apgūstamo mācību vielu.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju priekšmeta mērķis: Kursa mērķis ir izpētīt tulkošanas ietekmi uz jaunu ideju rašanos un prasmju paplašināšanu. Tulkošanas teorijas vēstures analīze paplašinās studentu zināšanas par bakalaura studiju laikā apgūtajiem galvenajiem tulkošanas teorijas konceptiem. Studiju priekšmeta uzdevumi: Kursa ietvaros studenti: •Apgūst dažādas tulkošanas pieejas (filozofiskā, lingvistiskā, sociolingvistiskā, burtiskā, tehniskā, semiotiskā, datorizētā, u.c.); •Apspriež tulkošanas ietekmi uz saskarsmi, prasmju pilnveidošanu, ideju rašanos un kultūras apziņas veidošanu; •Piedalās kritiskās diskusijās par tulkošanas teoriju; •Izveido tulkošanas teorijas un vēstures literatūras sarakst
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Kursa laikā studentiem ir jāuzraksta vismaz divas esejas par apgūtajiem tematiem, sagatavot un prezentēt referātu par izvēlēto tulkošanas teorijas vēstures posmu. Studentiem ir jāapmeklē lekcijas un jāpiedalās semināros.
Literatūra	1.Baker M. (2009) The Routledge Encyclopedia of Translation Studies, Routledge, GB 2.Bassnett S. (2002) Translation Studies (New Accents), Routledge, GB 3.Cronin M., (2000) Across the Lines: Travel Language and Translation, Cork University Press, UK 4.Gentzler, E. (2001) Contemporary Translation Theories. Clevedon: Multilingual Matters 5.Lefevere A., (2005) Translation/History/Culture: A Sourcebook (Translation Studies), Routledge, GB 6.Montgomery S. L., (2002) Science in Translation: Movements of Knowledge Through Cultures and Time, University of Chicago Press, USA 7.Munday J. (2005) Introducing Translation Studies: Theories and Applications, Routledge, GB 8.Munday J. (2007) Style and Ideology in Translation (Routledge Studies in Linguistics), Routledge, GB 9.Nord Ch. (2006) Text Analysis in Translation: Theory, Methodology, and Didactic Application of a Model for Translation-Oriented Text Analysis, Second Edition, Rodopi, the Netherlands 10.The Translation Studies Reader, (2004) edited by L. Venuti, Routledge, GB 11.Venuti L., (2007)The Translator's Invisibility: A History of Translation, Routledge, GB
Nepieciešamās priekšzināšanas	Angļu valodas zināšanas B2 līmenī saskaņā ar Eiropas kopējām vadlīnijām.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ievadlekcija: kursa mērķi un uzdevumi. Filozofija un tulkošana. Tulkošanas lingvistiskā teorija.	2	2	0	0
Klasiskais periods. Tulkošana senajā Grieķijā un Romā. Ekvivalences koncepcija: brīvs tulkojums pret burtisku tulkojumu.	2	4	0	0
Agrīnais kristietības periods un Viduslaiki. Bībeles tulkojumi. Baznīcas literatūra. Stila un formas ekvivalence.	2	2	0	0
Renesanse. Tulkojums kā adaptācija un atdarinājums. Klasisko darbu tulkošana.	2	4	0	0
Vācu tradīcijas. Mārtiņš Luters. Franču tradīcijas. Vietējās kultūras vērtības svešvalodu tekstos.	2	2	0	0
Romantisms. Klasisko darbu tulkošana. Tulkojumu radoša pilnveidošana.	2	2	0	0
Tulkošanas ietekme uz jaunu zinātnisku ideju rašanos un prasmju paplašināšanu.	2	4	0	0
Tulkošanas attīstība Latvijā.	2	4	0	0
Ekvivalences koncepcijas attīstība. Nida. Newmark. Nord. Toury. Reiss	2	4	0	0

Funkcionālā pieeja. Teksta tipu dažādība. Scopos teorija.	2	2	0	0
Tulkošana un ideoloģija. Daiļliteratūras, politisko runu un filmu tulkošana.	2	4	0	0
Tulkošana un semiotika. Verbāli un neverbāli teksti.	2	4	0	0
Mašīntulkošanas attīstība. Korpuslingvistika. Terminu datu bāzes. Terminoloģija	2	4	0	0
Tulkošana globālajā vidē. (I. daļa) Kultūras pieeja: domestication vs. foreignising.	2	2	0	0
Tulkošana globālajā vidē. (II. daļa) Tulkošana un nacionālā identitāte.	2	2	0	0
Tulkošana 21. gadsimtā. Jaunas tendences un paņēmieni. Tulkošana un daudzvalodīgā vide.	2	2	0	0
Kopā:	32	48	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj iepazīt dažādas tulkošanas pieejas (filozofiskā, lingvistiskā, sociolingvistiskā, burtiskā, tehniskā, semiotiskā, datorizētā, u.c.).	Students aplūko dažādu gadsimtu vēsturisko darbu un mūsdienu autoru darbu tulkojumus vēsturiskā un zinātniskā skatījumā. Pārbaudes veids: dalība teorētiskajās un praktiskajās nodarbībās, esejas, referāts, eksāmens. Eksāmena vērtēšana - atzīme pēc 10 ballu skalas.
Spēj kritiski novērtēt tulkošanas teorijas dažādību.	Students vērtē tulkošanas teorijas dažādību saistībā ar tās vēsturisko posmu un atbilstoši mērķauditorijas orientācijai. Pārbaudes veids: procentuālā dalība teorētiskajās un praktiskajās nodarbībās (semināros), esejas, referāts, eksāmens. Vērtēšana: atzīme 10 ballu sistēmā.
Spēj izprast tulkošanas teorijas attīstības ietekmi uz sabiedrības attīstību.	Students analizē tulkošanas ietekmi uz saskarsmi, prasmju pilnveidošanu, ideju rašanos un kultūras apziņas veidošanu. Pārbaudes veids: teorētiskajās un praktiskajās nodarbībās, rakstiskas esejas, referāts, eksāmens. Vērtēšana saskaņā ar vērtējuma procentuālo skalu, atzīme pēc 10 ballu skalas.
Spēj apkopot informācijas, zinātnes un vēstures literatūru par tulkošanas teoriju.	Students izveido tulkošanas literatūras teorijas sarakstu. Pārbaudes veids: tiek vērtēta saraksta kvalitāte un precizitāte.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Procentuālā dalība teorētiskajās un praktiskajās nodarbībās (semināros)	10
Tulkošanas literatūras teorijas saraksts	10
Esejas, referāts	30
Eksāmens	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	2.0	0.0	0.0	*		